

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 15.10.2001

58. vuosikerta

Numero 3

Sivu 6

Uudet mansikkalajikkeet säilyvät vanhoja paremmin

MARJATTA UOSUKAINEN, MTT ja MARJO MARTTINEN, Keski-Suomen Maaseutukeskus ry.

Keskisuomalaiset mansikanviljelijät testauttivat kesällä 2000 uusien mansikkalajikkeiden kuljetus- ja varastokestävyyttä. Tulosten mukaan uudet lajikkeet Lina` ja Honeoye` saadaan kuluttajalle hyväkuntoisina. Lisäksi ne säilyvät jääkaapissa paremmin kuin yleisesti viljellyt lajikkeet Jonsok` ja Bounty`. Kuljetuspakkaukseen kannattaa kuitenkin kiinnittää huomiota.

Mansikan tilakokeissa mukana olevat keskisuomalaiset mansikanviljelijät arvioivat laatuhankeessaan kesällä 2000 uusien mansikkalajikkeiden marjojen laatua kuluttajan näkökulmasta. Tämän vuoksi tiloilla lajikekokeissa olevat uudet mansikkalajikkeet Emily`, Honeoye`, Inga`, Lina` ja Oka` valittiin mukaan kuljetuskestävyys- ja varastosäilyvyydestiin. Näitä lajikkeita verrattiin tiloilla yleisesti tuotannossa oleviin vanhoihin lajikkeisiin `Jonsok` ja Bounty`.

Kaikki uudet lajikkeet olivat suurimarjaisia. Suurimarjaisin lajike oli Inga`, jonka marjat painoivat keskimäärin 15,7 grammaa. Muiden lajikkeiden marjat painoivat keskimäärin 15 grammaa. Vertailussa mukana olleen myöhäisen Bounty-lajikkeen marjakoko oli 12 grammaa, ja Jonsok-lajikkeen marjat painoivat vain 9 grammaa. Erityisen kauniit marjat oli lajikkeella Honeoye`. Muiden uusien lajikkeiden marjoille oli tyypillistä lievä epämuotoisuus.

Jonsok` kesti parhaiten kuljetusta

Marjat kuljetettiin tiloilta rasioissa. Jokaisella tilalla oli käytössä erilainen rasiatyppi. Kuljetuksen jälkeisessä lajittelussa todettiin, että matalassa muovirasiassa marjat säilyivät kuljetuksen aikana parhaassa kunnossa. Kartonkirasiassa alimmaisen kerroksen marjat olivat lähes poikkeuksetta litistyneet kuljetuksessa. Kartonkisen rasian etuna on materiaalin kierrätettävyys, mutta rasian muotoilusta kannattaisi keskustella valmistajan kanssa. Testissä todettiin, että kaikki uudet lajikkeet kestivät kuljetusta ainakin yhtä hyvin kuin vanhat lajikkeet. Parhaassa kunnossa lajitteluun saapui kuitenkin Jonsok-lajikkeen pääsadosta korjattu erä. Homeisuutta esiintyi muutamissa poimintaerissä ankarien ukkoskuurojen seurauksena. Eniten eli kolme prosenttia hometta oli lajikkeessa Inga`.

Lina` säilyi parhaiten

Lajikkeiden varastosäilyvyydessä oli selvät erot. Parhaiten varastossa säilyi Lina`, jonka marjoista 40 prosenttia oli virheettömiä vielä kolmen vuorokauden varastoinnin jälkeen. Honeoye-lajike säilyi varastossa lähes yhtä hyvin. Kaikkien muiden testattujen lajikkeiden säilyvyys oli heikohko. Jonsok-lajikkeen säilyvyys oli puolestaan huono, sillä sen marjat jouduttiin kaatamaan roskeen jo kolmen vuorokauden säilytyksen jälkeen.

Hyvän varastosäilyvyytensä ansiosta Lina- ja Honeoye-lajikkeiden myyntiaika voi olla yksi-kaksi vuorokautta muita lajikkeita pidempi. Honeoye` on jo löytänyt paikkansa torimarjana, mutta Lina` on suurelle yleisölle vielä tuntematon lajike. Lina-lajiketta on Ruotsissa suositeltu ensisijaisesti kotipuutarhureille. Suomessa se on leimattu teollisuusmarjaksi, mikä on ilmeisesti vähentänyt viljelijäin mielenkiintoa tähän satoisaan lajikkeeseen. Marjojen hapahko aromikas maku voisi kuitenkin olla kuluttajien mieleen myös tuoremarjana.

Lajiketestaus liittyi Keski-Suomen maaseutukeskus ry:n vetämään ja Keski-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja EMOTR:n rahoittamaan hankkeeseen, jonka nimi oli Erikoiskasvien liikettä ja laatua. Testi toteutettiin MTT:n Laukaan tutkimus- ja valiotaimiasemalla.

*Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 3/2001: 6
sähköposti marjatta.uosukainen@mtt.fi,
marjo.marttinen@ksmsk.fi
puhelin (014) 633 740, (014) 443 7223*